

Zmagania o waloryzację emerytur wojskowych

Jan Lelak/

Przedruk z Głosu Weterana.

W związku z niekorzystną zmianą w 1999 r. waloryzacji emerytur wojskowych z „uposażeniowej” na „cenową” - jak w ustawie o emeryturach z FUS, znaczna grupa emerytów wojskowych, którzy wcześniej nabyli już pełne prawa do emerytury w obronie praw nabytych - znalazła się w sporze sądowym przeciwko Wojskowemu Biurom Emerytalnym o ponowne naliczenie emerytur z jednoczesnym unieważnieniem w oparciu o przepis art. 156 kpa, błędnych decyzji WBE wydanych po 1.01.1999 r.

Spór ten przybrał postać masowego protestu. Występujący z wnioskami do WBE emeryci wojskowi uznali to działanie organu ustawodawczego - zmiany waloryzacji emerytur wojskowych - za wyraźny akt sprzeczny z podstawowymi zasadami nie działania prawa wstecz i zakazu pozbawienia praw słusznie nabytych - co wynika z Konstytucji RP (art. 2 i 32). Uznano też - jako przejaw dyskryminacji politycznej starszego rocznika żołnierzy z okresu PRL. Protestujący tezę swoją potwierdzają wysokimi podwyżkami uposażenia żołnierzom zawodowym w służbie w latach 1998-2004 i powstania szkodliwego społecznie „starego portfela”. Uposażenie emerytalne protestujących obecnie wynosi około 50% uposażenia bieżącego odchodzących ze służby emerytur wojskowych. W grupie emerytów wojskowych zaistniało nierówne traktowanie ekonomiczne, sprzeczne z Konstytucją RP i bytem państwa prawa.

Wojskowe Biura Emerytalne na wnioski emerytów wojskowych odmówiły unieważnienia swoich decyzji waloryzacyjnych, a Sądy Okręgowe, Wydziały Ubezpieczeń Społecznych utrzymywały w mocy te decyzje.

Wnoszący apelację od wyroków Sądów Okręgowych zarzucają wyrokom w szczególności naruszenie prawa materialnego art. 6 ustawy z dn.

10.12.1998 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin (w brzmieniu obowiązujący przed 1.01.1999 r.) MZW z art. 2 i art. 32 Konstytucji RP, w kontekście art. 1 ust. 2 ustawy z dnia

17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (w brzmieniu obowiązującym do 1.10.2003 r.) przez błędną wykładnię tych przepisów w zakresie praw nabytych i zakazu działania prawa wstecz oraz naruszenia przepisów postępowania, a w szczególności art. 476§2 kpc i ostatnio podjętej Uchwały Sądu Najwyższego (7 sędziów) z dn. 23.03.2011 r. I UZP-3/10 przez bezpodstawne dzielenie jednolitej przedmiotowo sprawy, co do właściwości sądów i w oparciu o przepis art. 464§1 kpc przekazywanie innemu organowi - MON do rozpatrzenia.

Sądy Apelacyjne Wydziały Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z reguły uchylają zapadłe dotychczas wyroki Sądów Okręgowych - stwierdzając błąd proceduralny sądów - dzielenia sprawy w zakresie właściwości - i kierują je do ponownego rozpatrzenia Sądom I instancji, celem rozpoznania istoty sprawy, a mianowicie czy istniały przesłanki do unieważnienia wydanych po 1 stycznia 1999 r., a w konsekwencji czy zachodzą podstawy do ponownego ustalenia wysokości świadczenia wnioskodawców po wskazanym wyżej czasie. Są już nowe pierwsze terminy rozpraw Sądów Okręgowych na pierwsze miesiące 2012 roku.

W jednym przypadku na terenie Warszawy Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, utrzymał w mocy wyrok Sądu Okręgowego Wydz. Ubezpieczeń Społecznych przez oddalenie apelacji. Mamy więc drogę otwartą do Sądu Najwyższego w trybie złożenia skargi kasacyjnej.

Pozostając w procesie na poziomie skargi kasacyjnej powstał problem dla odwołujących się wy-

kający z art. 87¹ kpc tzw. „przymusu adwokackiego”. Skarga kasacyjna winna być opracowana i podpisana przez adwokata lub radcę prawnego prowadzących kancelarię - jako pełnomocnika strony, który na podstawie pełnomocnictwa jest uprawniony do wystąpienia przed Sądami Najwyższymi. Taksa dla pełnomocnika procesowego wg. obowiązującej ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dn. 28.07.2005 r. (Dz. U. 2010 i 2011 r. Nr 92 p. 531 i Nr 106 poz. 622) wynosi od 60 zł do 7.200 zł. Ostatnio - jak mi wiadomo - jeden z emerytów po skontaktowaniu się z adwokatem renomowanej kancelarii adwokackiej w Warszawie, ten chciał podjąć sprawę, ale zażądał 3.500 zł zapłaty. Emeryta nie stać na taki wydatek. W tym przypadku zaczyna się próg trudny do przezwyciężenia. Być może, że ten kolega miał pecha i źle trafił na nieuczciwego adwokata. Osobiście widzę wyjście z tej sytuacji, aby w kancelarii adwokackiej dawać pełnomocnictwo mecenasowi tylko w zakresie sporządzenia skargi kasacyjnej, bez konieczności innych czynności i udziału w posiedzeniu Sądu Najwyższego - udział taki nie konieczny. W tych warunkach będzie niższa stawka opłat.

W celu ułatwienia kolegom w tej sprawie, na podstawie jednej ze spraw, opracowałem taką skargę

**akt sprzeczny z
podstawowymi
zasadami nie
działania prawa
wstecz i zakazu
pozbawienia praw
słusznie nabytych -**

kasac
yjną
do
ewent
ualne
go
wykor
zystan
ia
przez
wnios
kodaw
ców w
czasie
wizyty
w
kancel
arii

adwokata lub radcy prawnego. Z doświadczenia wiem, że adwokaci i radcowie prawni nie chętnie korzystają z konstrukcji i koncepcji dokumentów procesowych opracowanych przez innych prawników. Każdy ma swój styl i koncepcję i za nie odpowiada. Niemniej jednak wzór takiego dokumentu może ułatwić pracę właściwemu autorowi dokumentu i pomniejszyć jego wysiłek i koszt. Wpis od kasacji wynosi jedynie 30 zł. Wobec wspomnianych wyżej trudności, jest jeszcze do wykorzystania inna koncepcja uzyskania prawa wystąpienia ze skargą do Europejskiego Trybunału Praw Człowiek w Strasburgu, a mianowicie przez wykorzystanie do skargi kierowanej do Strasburga wyroków już zapadłych w tych sprawach w Sądzie Najwyższym. Sprawy, o których mowa są identyczne pod względem prawnym i faktycznym. Znane nam jest już stanowisko Sądu Najwyższego, a nawet Trybunału Konstytucyjnego w tych sprawach. Skargi kasacyjne od wyroków Sądów Apelacyjnych są oddalone. W kraju nie mamy żadnych szans, choć złamano podstawowe zasady zakazu działania prawa wstecz i pozbawienia praw nabytych, w bycie państwa prawa (art. 2 Konstytucji RP). Nie znamy jeszcze stanowiska w tej sprawie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w Strasburgu.

W ślad za tym artykułem odsyłamy Czytelników do strony internetowej „GWIR”- www.gwir.pl, gdzie publikujemy wzór skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie i skargę do Europejskiego

Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu w opracowaniu Mec. Jana Lelaka oraz uzyskany przez niego wyrok Sądu Najwyższego w identycznej sprawie - do wykorzystania.

**radca prawny przy
Zarządzie Mazowieckim
ZŻWP - Jan Lelak
w sprawie naszych
zmagania na niwie
sądowej o waloryzację
uposażenia, emerytur
wojskowych**